

లైతిరియ సగంహితా పదపాఠః
షష్ఠ కాణ్డ - ప్రథమ ప్రశ్నః

హరిఃఓమ్ ॥ ప్రాచీనవగ్ంశమితిప్రాచీన-వగ్ంశమ్ । కరోతి । దేవమనుష్యాఇతి
దేవ-మనుష్యాః । దిశః । వీతి । అభజన్త ॥ ప్రాచీమ్ । దేవాః । దక్షిణా । పితరః । ప్రతీచీమ్ ।
మనుష్యాః । ఉదీచీమ్ । రుద్రాః । యత్ । ప్రాచీనవగ్ంశమితిప్రాచీన-వగ్ంశమ్ । కరోతి ।
దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ । ఏవ । తత్ । యజమానః । ఉపావర్తతఇత్యుప-అవర్తతే ।
పరీతి । శ్రయతి । అన్తర్నితఇత్యన్తః-హితః । హి । దేవలోకఇతిదేవ-లోకః । మనుష్యలోకాదితి
మనుష్య-లోకాత్ । న । అస్మాత్ । లోకాత్ । స్వేతవ్యమితిసు-ఏతవ్యమ్ । ఇవ । ఇతి ।
అహః । కః । హి । తత్ । వేద । యది । అముష్మిన్నీ । లోకే । అస్తి । వా । న । వా । ఇతి ।
దిక్షు । అతీకాశాన్ । కరోతి ॥ ౧ ॥ ఉభయోః । లోకయోః । అభిజిత్వాఇత్యభి-జిత్వై । కేశశ్మశ్చితి
కేశ-శ్మశ్రు । వపతే । నఖానీ । నీతి । కృన్తతే । మృతా । వై । ఏషా । త్వక్ । అమేధ్యా । యత్ ।
కేశశ్మశ్చితికేశ-శ్మశ్రు । మృతామ్ । ఏవ । త్వచమ్ । అమేధ్యామ్ । అప్రహత్యేత్యప-హత్య ।
యజ్జియః । భూత్వా । మేధీమ్ । ఉపేతి । ఏతి । అక్లిరసః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ ।
యన్తః । అఘ్నిత్యవ్-సు । దీక్షాతపసీఇతిదీక్షా-తపసీ । ప్రేతి । అవేశయన్న్ । అఘ్నిత్యవ్-
సు । స్నాతి । స్నాక్షాదితీస-అక్షాత్ । ఏవ । దీక్షాతపసీఇతిదీక్షా-తపసీ । అవేతి । రున్తే । తీర్థే ।
స్నాతి । తీర్థే । హి । తే । తామ్ । ప్రేతి । అవేశయన్న్ । తీర్థే । స్నాతి ॥ ౨ ॥ తీర్థమ్ । ఏవ ।
సమానానామ్ । భవతి । అపః । అశ్చాతి । అన్తరతః । ఏవ । మేధ్యః । భవతి । వాససా ।
దీక్షయతి । సౌమ్యమ్ । వై । క్షౌమమ్ । దేవతయా । సోమమ్ । ఏషః । దేవతామ్ । ఉపేతి । ఏతి ।
యః । దీక్షతే । సోమస్య । తనూః । అస్తి । తనువమ్ । మే । పాహి । ఇతి । అహా । స్వామ్ ।

ఏవ దేవతామ్ | ఉపేతి | ఏతి | అథోఽతి | ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ | ఏవ | ఏతామ్ | ఏతి | శాస్త్రే
 అగ్నేః | తూషాధానమితితూష-అధానమ్ | వాయోః | వాతపానమితివాత-పానమ్ |
 పితృణామ్ | నీవిః | ఓషధీనామ్ | ప్రఘాతఽతిప్ర-ఘాతః || ౩ || ఆదిత్యానామ్ |
 ప్రాచీనతానఽతిప్రాచీన-తానః | విశ్వేషామ్ | దేవానామ్ | ఓతుః | సక్షత్రాణామ్ |
 అతీకాశాః | తత్ | వై | ఏతత్ | సర్వదేవత్యమితిసర్వ-దేవత్యమ్ | యత్ | వాసః | యత్ |
 వాససా | దీక్షయతి | సర్వాభిః | ఏవ | ఏనమ్ | దేవతాభిః | దీక్షయతి | బహిఃప్రాణఽతి
 బహిః-ప్రాణః | వై | మనుష్యః | తస్య | అశనమ్ | ప్రాణఽతిప్ర-అనః | అశ్నాతి | సప్రాణ
 ఽతిస-ప్రాణః | ఏవ | దీక్షతే | ఆశితః | భవతి | యావాన్ | ఏవ | అస్య | ప్రాణఽతిప్ర-
 అనః | తేన | సహ | మేధమ్ | ఉపేతి | ఏతి | ఘృతమ్ | దేవానామ్ | మస్తు | పితృణామ్ |
 నిష్పక్వమితినిః-పక్వమ్ | మనుష్యాణామ్ | తత్ | వై || ౪ || ఏతత్ | సర్వదేవత్యమితిసర్వ-
 దేవత్యమ్ | యత్ | నవనీతమితి నవ-నీతమ్ | యత్ | నవనీతేనేతి నవ-నీతేన | అభ్యజ్ఞ
 ఽత్యభి-అజ్ఞే | సర్వాః | ఏవ | దేవతాః | ప్రీణాతి | ప్రచ్యుతఽతిప్ర-చ్యుతః | వై | ఏషః |
 అస్మాత్ | లోకాత్ | అగతః | దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ | యః | దీక్షితః | అన్తరా | ఇవ |
 నవనీతమితి నవ-నీతమ్ | తస్మాత్ | నవనీతేనేతి నవ-నీతేన | అభీతి | అజ్ఞే | అనులోమ
 మిత్యను-లోమమ్ | యజుషా | వ్యావృత్యాఽతివి-ఆవృత్యై | ఇన్ద్రః | వృత్రమ్ | అహన్ |
 తస్య | కనీనీకా | పరేతి | అపతత్ | తత్ | ఆఞ్జనమిత్యా-అఞ్జనమ్ | అభవత్ | యత్ |
 ఆబ్రుఽత్యా-అబ్ర్యే | చక్షుః | ఏవ | బ్రాతృవ్యస్య | వృట్టే | దక్షిణమ్ | పూర్వమ్ | ఏతి | అజ్ఞే || ౫ ||
 సవ్యమ్ | హి | పూర్వమ్ | మనుష్యాః | అఞ్జతఽత్యా-అఞ్జతే | న | నీతి | ధావతే | నీతి |
 బవ | హి | మనుష్యాః | ధావనే | పఞ్చ | కృత్యు | ఏతి | అజ్ఞే | పఞ్చాక్షరేతిపఞ్చ-అక్షరా |

పక్తిః । పాక్తిః । యజ్ఞః । యజ్ఞమ్ ఏవ । అవేతి । రున్తే । పరిమితమితిపరి-మితమ్ ।
 ఏతి । అక్తిః । అపరిమితమిత్యపరి-మితమ్ । హి । మనుష్యాః । అజ్ఞతఇత్యా-అజ్ఞతే । సతుల
 యేతిస-తులయా । ఏతి । అక్తిః । అపతులయేత్యప-తులయా । హి । మనుష్యాః । అజ్ఞత
 ఇత్యా-అజ్ఞతే । వ్యాపృత్యాఇతివి-అపృత్యే । యత్ । అపతులయేత్యప-తులయా । అశ్చేత
 త్యా-అశ్చేత । వజ్రః । ఇవ । స్యాత్ । సతులయేతిస-తులయా । ఏతి । అక్తిః । మిత్రత్వా
 యేతిమిత్ర-త్వాయ ॥౬॥ ఇన్తః । వృత్రమ్ । అహన్మి । సః । అపః । అభీతి । అమ్రయత ।
 తాసామ్ । యత్ । మేధ్యమ్ । యజ్ఞయమ్ । సదేవమితిస-దేవమ్ । ఆసీత్ । తత్ । అప ।
 ఉదితి । అక్రామత్ । తే । దర్భాః । అభవన్మి । యత్ । దర్భపుష్కరైరితిదర్భ-పుష్కరైః ।
 పవయతి । యాః । ఏవ । మేధ్యాః । యజ్ఞయాః । సదేవాఇతిస-దేవాః । అపః । తాభిః । ఏవ ।
 ఏనమ్ । పవయతి । ద్వాభ్యామ్ । పవయతి । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఏవ ।
 ఏనమ్ । పవయతి । త్రిభిరితిత్రి-భిః । పవయతి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏభిః । ఏవ ।
 ఏనమ్ । లోకైః । పవయతి । పఞ్చభిరితిపఞ్చ-భిః ॥౭॥ పవయతి । పఞ్చాక్షరైతిపఞ్చ-
 అక్షరా । పక్తిః । పాక్తిః । యజ్ఞః । యజ్ఞాయ । ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి । షట్పిరితిషట్-
 భిః । పవయతి । షట్ । వై । ఋతవః । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి ।
 సప్తభిరితిసప్త-భిః । పవయతి । సప్త । ఛన్దాగ్ంసి । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । ఏనమ్ ।
 పవయతి । నవభిరితినవ-భిః । పవయతి । నవ । వై । పురుషే । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః ।
 సప్రాణమితిస-ప్రాణమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి । ఏకవిగ్ంశత్యేక-విగ్ంశత్యా ।
 పవయతి । దశ । వాస్త్వాః । అఙ్గులయః । దశ । పద్యాః । అత్యా । ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః ।
 యావాన్ । ఏవ । పురుషః । తమ్ । అపరివర్గమిత్యపరి-వర్గమ్ ॥౮॥ పవయతి । చిత్పిరితి

చిత్-పతిః । త్వా । పునాతు । ఇతి । అహ । మనః । వై । చిత్పతిరితిచిత్-పతిః । మనసా ।
 ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి । వాక్పతిరితివాక్-పతిః । త్వా । పునాతు । ఇతి । అహ । వాచా ।
 ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి । దేవః । త్వా । సవితా । పునాతు । ఇతి । అహ । సవిత్ప్రసూత
 ఇతిసవిత్ప్రసూతః । ఏవ । ఏనమ్ । పవయతి । తస్య । తే । పవిత్రపత ఇతిపవిత్ర-పతే ।
 పవిత్రేణ । యస్మై । కమ్ । పునే । తత్ । శతేయమ్ । ఇతి । అహ । అశిషమిత్యా-శిషమ్ ।
 ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే ॥౧॥ అతికాశాస్మరోత్యవేశయన్తిర్దేస్మాతిప్రఘాతోమనుష్యాణాన్
 ద్యాఅత్సేమిత్రత్వాయపఞ్చభిరపరివర్ణమష్టాచత్వారిగంశచ ॥౧॥

యావన్నః । వై । దేవాః । యజ్ఞాయ । అపసత । తే । ఏవ । అభవన్మి । యః ।
 ఏవమ్ । విద్వాన్ । యజ్ఞాయ । పునీతే । భవతి । ఏవ । బహిః । పవయిత్వా । అన్తః । ప్రేతి ।
 పాదయతి । మనుష్యరోకఇతిమనుష్య-లోకే । ఏవ । ఏనమ్ । పవయిత్వా । హాశమ్ ।
 దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ । ప్రేతి । నయతి । అదీక్షితః । ఏకయా । అహుత్యేత్యా-హుత్యా ।
 ఇతి । అహుః । స్రువేణ । చతస్రః । జుహోతి । దీక్షితత్వాయేతిదీక్షిత-త్వాయ । స్రువా ।
 పఞ్చమీమ్ । పఞ్చాక్షరేతిపఞ్చ-అక్షరా । పబ్ధిః । పాబ్ధుః । యజ్జుః । యజ్జమ్ । ఏవ । అవేతి ।
 రున్తే । అకూత్యాఇత్యా-కూత్యై । ప్రయుజ ఇతిప్ర-యుజే । అగ్నయే ॥౧౦॥ స్వాహా । ఇతి ।
 అహ । అకూత్యేత్యా-కూత్యా । హి । పురుషః । యజ్జమ్ । అభీతి । ప్రయుజ్జుఇతిప్ర-యుజ్జే ।
 యజేయ । ఇతి । మేధాయే । మనసే । అగ్నయే । స్వాహా । ఇతి । అహ । మేధయా । హి ।
 మనసా । పురుషః । యజ్జమ్ । అభిగచ్ఛతీత్యభి-గచ్ఛతి । సరస్వత్యై । హృష్టే । అగ్నయే ।
 స్వాహా । ఇతి । అహ । వాక్ । వై । సరస్వతీ । పృథివీ । పూషా । వాచా । ఏవ । పృథివ్యా ।
 యజ్జమ్ । ప్రేతి । యుజ్జే । అపః । దేవీః । బ్రుహతీః । విత్వశమ్నువఇతివిత్వ-శమ్నువః ।

ఇతి । ఆహ । యః । వై । వర్ష్యః । తాః ॥౧౧॥ ఆపః । దేవీః । బృహతీః । విశ్వశమ్మువఇతి
 విశ్వ-శమ్మువః । యత్ । ఏతత్ । యజః । న ॥ బ్రూయాత్ । దివ్యా । ఆపః । అశాన్తాః ।
 ఇమమ్ । లోకమ్ । ఏతి । గచ్ఛేయః । ఆపః । దేవీః । బృహతీః । విశ్వశమ్మువఇతివిశ్వ-
 శమ్మువః । ఇతి । ఆహ । అన్వై । ఏవ । ఏనాః । లోకాయ । శమయతి । తస్మాత్ । తాన్తాః ।
 ఇమమ్ । లోకమ్ । ఏతి । గచ్ఛన్తి । ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । ఇతి । ఆహ । ద్యావాపృథి
 వ్యోరితిద్యావా-పృథివ్యోః । హి । యజ్జః । ఉరు । అన్తరీక్షమ్ । ఇతి । ఆహ । అన్తరీక్షే । హి ।
 యజ్జః । బృహస్పతీః । సః । వావిషా । వృధాతు ॥౧౨॥ ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మ । వై ।
 దేవానామ్ । బృహస్పతీః । బ్రహ్మాణా । ఏవ । అన్వై । యజ్జమ్ । అవేతి । రున్దే । యత్ । బ్రూయాత్
 విధేః । ఇతి । యజ్జస్థాణుమితియజ్జ-స్థాణుమ్ । ఋచ్చేత్ । వృధాతు । ఇతి । ఆహ । యజ్జ
 స్థాణుమితియజ్జ-స్థాణుమ్ । ఏవ । పరీతి । వృణక్తి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । యజ్జమ్ ।
 అస్మజత । సః । అస్మాత్ । సృష్టః । పరాజ్ । ఇత్ । సః । ప్రేతి । యజః । అవీనాత్ । ప్రేతి ।
 సామ । తమ్ । ఋక్ । ఉదితి । అయచ్చత్ । యత్ । ఋక్ । ఉదయచ్చదిత్యుత్-అయచ్చత్
 తత్ । బైర్ధహణస్యేత్యోత్-గ్రహణస్య । బైర్ధహణత్వమిత్యేర్ధహణ-త్వమ్ । ఋచా ॥౧౩॥
 జుహోతి । యజ్జస్య । ఉద్యత్యాఇత్యుత్-యత్యై । అనుష్ఠుభిత్వను-స్తుప్ । ఛన్తసామ్ । ఉదితి
 అయచ్చత్ । ఇతి । ఆహః । తస్మాత్ । అనుష్ఠుభేత్వను-స్తుభి । జుహోతి । యజ్జస్య । ఉద్యత్యా
 ఇత్యుత్-యత్యై । ద్వాదశ । వాఘ్నబన్తానీతివాఘ్న-బన్తాని । ఉదితి । అయచ్చన్త్ । ఇతి ।
 ఆహః । తస్మాత్ । ద్వాదశభిరితిద్వాదశ-భిః । వాఘ్నబన్తవిదఇతివాఘ్నబన్త-విదుః । దీక్షయన్తి
 సా । వై । ఏషా । ఋక్ । అనుష్ఠుగిత్వను-స్తుక్ । వాక్ । అనుష్ఠుగిత్వను-స్తుక్ । యత్ ।
 ఏతయా । ఋచా । దీక్షయతి । వాచా । ఏవ । ఏనమ్ । సర్వయా । దీక్షయతి । విశ్వే । దేవస్య

నేతుః । ఇతి । అహ । సావిత్రి । ఏతేన । మర్తః । వృక్షిత । సఖ్యమ్ ॥౧౦౪॥ ఇతి । అహ
 విత్యదేవత్యేతిపితృ-దేవత్యా । ఏతేన । విశ్వే । రాయః । ఇమధ్యసి । ఇతి । అహ । నైశ్వదేవీ
 తీవైశ్వ-దేవీ । ఏతేన । ద్యుమ్నమ్ । వృక్షిత । పుష్యసే । ఇతి । అహ । పౌష్టి । ఏతేన । సా
 వై । ఏషా । ఋక్ । సర్వదేవత్యేతిసర్వ-దేవత్యా । యత్ । ఏతయా । ఋచా । దీక్షయతి ।
 సర్వాభిః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభిః । దీక్షయతి । సప్తాక్షరమితిసప్త-అక్షరమ్ ॥ప్రథమమ్
 పదమ్ । అష్టాక్షరాణీత్యష్టా-అక్షరాణి । త్రిడి । యానీ । త్రిడి । తానీ । అష్టా । ఉపేతి । యస్మి
 యానీ । చత్వారి । తానీ । అష్టా । యత్ । అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా । తేన ॥౧౦౫॥ గాయత్రీ ।
 యత్ । ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా । తేన । త్రిషుక్ । యత్ । ద్వాదశాక్షరేతిద్వాదశ-
 అక్షరా । తేన । జగతీ । సా । వై । ఏషా । ఋక్ । సర్వాడి । చన్దాగోసి । యత్ । ఏతయా ।
 ఋచా । దీక్షయతి । సర్వేభిః । ఏవ । ఏనమ్ । చన్దోభిరితిచన్దః-భిః । దీక్షయతి । సప్తాక్షర
 మితిసప్త-అక్షరమ్ ॥ప్రథమమ్ । పదమ్ । సప్తపదేతిసప్త-పదా । శక్వరీ । పశవః । శక్వరీ ।
 పశున్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ఏకస్మాత్ । అక్షరాత్ । అనాప్తమ్ । ప్రథమమ్ । పదమ్ ।
 తస్మాత్ । యత్ । వాచః । అనాప్తమ్ । తత్ । మనుష్యాః । ఉపేతి । జీవన్తి । పూర్ణయా । జుహోతి
 పూర్ణః । ఇవ । హి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై । న్యూనయేతి
 ని-ఊనయా । జుహోతి । న్యూనాదితిని-ఊనాత్ । హి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాపతి
 ప్ర-జాః । అస్మజత ॥ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ । సృష్ట్యై ॥౧౦౬॥

॥ అగ్నేతావృధాత్వచాసఖ్యనేనజుహోతిపర్వదశచ ॥౨॥

ఋభ్రామేఇత్యక్-సామే । వై । దేవేభ్యః । యజ్ఞాయ । అతిష్ఠమానేఇతి । కృష్టే ।
 రూపమ్ । కృత్యా । అప్రక్రమ్యేత్యప్-క్రమ్యై । అతిష్ఠతామ్ । తే । అమన్యన్త । యమ్ । వై ।

ఇమేఇతి । ఉపావర్ణ్య తఇత్యుప-అవర్ణ్య తః । నః । ఇదమ్ । భవిష్యతి । ఇతి । తేఇతి ।
 ఉపేతి । అమన్తయన్త । తేఇతి । అహోరాత్రయోరిత్యహః-రాత్రయోః । మహిమాసమ్ ।
 అపనిధాయేత్యుప-నిధాయ । దేవాన్ । ఉపావర్తేతామిత్యుప-అవర్తేతామ్ । ఏషః । వై ।
 ఋచః । వర్ణః । యత్ । శుక్లమ్ । కృష్ణాజినస్యేతికృష్ణ-అజినస్య । ఏషః । సామ్నః । యత్ ।
 కృష్ణమ్ । ఋఘ్నామయోరిత్యక్-సామయోః । శిర్షేఇతి । స్థః । ఇతి । అహ । ఋఘ్నామేత్యక్-
 సామే । ఏవ । అవేతి । రున్తే । ఏషః ॥౧౭॥ వై । అహ్నాః । వర్ణః । యత్ । శుక్లమ్ । కృష్ణాజిన
 స్యేతికృష్ణ-అజినస్య । ఏషః । రాత్రీయః । యత్ । కృష్ణమ్ । యత్ । ఏవ । ఏనయోః । తత్ర ।
 స్వక్రమితిని-అక్రమ్ । తత్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । కృష్ణాజినేనేతికృష్ణ-అజినేన । దీక్షయతి ।
 బ్రహ్మాణః । వై । ఏతత్ । రూపమ్ । యత్ । కృష్ణాజినమితికృష్ణ-అజినమ్ । బ్రహ్మాణా । ఏవ ।
 ఏనమ్ । దీక్షయతి । ఇమామ్ । ధియమ్ । శిక్షమాణస్య । దేవ । ఇతి । అహ । యథాయజురితి
 యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । గర్భః । వై । ఏషః । యత్ । దీక్షితః । ఉల్బమ్ । వాసః ।
 ప్రేతి । ఉర్తుతే । తస్మాత్ ॥౧౮॥ గర్భాః । ప్రావృతాః । జాయన్తే । న । పురా । సోమస్య ।
 క్రయాత్ । అపేతి । ఉర్ద్విత । యత్ । పురా । సోమస్య । క్రయాత్ । అప్రోద్వితేత్యుప-ఉర్ద్విత ।
 గర్భాః । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ । పరాపాతుకాఇతిపరా-పాతుకాః । స్వ్యః । క్రీతే । సోమే
 అపేతి । ఉర్తుతే । జాయతే । ఏవ । తత్ । అథోఇతి । యథా । వసీయాగంసమ్ । ప్రత్యప్రోర్తుత
 ఇతిప్రతి-అప్రోర్తుతే । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । అజ్గిరసః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ ।
 యన్తః । ఉర్దమ్ । ఏతి । అభజన్త । తతః । యత్ । అత్యశిష్యతేత్యతి-అశిష్యత । తే । శరాః ।
 అభవన్ । ఉర్మి । వై । శరాః । యత్ । శరమయీతిశర-మయీ ॥౧౯॥ మేఖలా । భవతి ।
 ఉర్దమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । మధ్యతః । సమితి । నప్యతి । మధ్యతః । ఏవ । అన్తే ।

ఉర్దూమ్ | దధాతి | తస్మాత్ | మధ్యతః | ఊర్షా | భుజ్జతే | ఊర్షమ్ | వై | పురుషస్య | నాశ్చే |
 మేధ్యమ్ | అవాచీనమ్ | అమేధ్యమ్ | యత్ | మధ్యతః | సన్నహ్యతీతిసమ్ - నహ్యతి | మేధ్యమ్
 చ | ఏవ | అస్య | అమేధ్యమ్ | చ | వ్యాపర్తయతీతివి - అపర్తయతి | ఇన్ద్రః | వృత్రాయ |
 వజ్రమ్ | ప్రేతి | అహరత్ | సః | త్రేధా | వీతి | అభవత్ | స్యుః | తృతీయమ్ | రభః |
 తృతీయమ్ | యూపః | తృతీయమ్ || ౨౦ || యే | అస్తశ్శరాఇత్వస్తః - శరః | అశీర్షస్త | తే |
 శరః | అభవన్ | తత్ | శరాణామ్ | శరత్వమితీశర - త్వమ్ | పజ్జః | వై | శరః | క్షత్ |
 ఖలు | వై | మనుష్యస్య | త్రాతృవ్యః | యత్ | శరమయాతీశర - మయా | మేఖలా | భవతి |
 వజ్రేణ | ఏవ | సాక్షాదితీస - త్వాత్ | క్షుధమ్ | త్రాతృవ్యమ్ | మధ్యతః | అపేతి | హతే | త్రివృది
 తీత్రి - వృత్ | భవతి | త్రివృదితీత్రి - వృత్ | వై | ప్రాణఇతిప్ర - అనః | త్రివృతమితీత్రి - వృకమ్
 ఏవ | ప్రాణమితీప్ర - అనమ్ | మధ్యతః | యజమానే | దధాతి | పృథ్వీ | భవతి | రజ్జానామ్ |
 వ్యాపృత్యాఇతివి - ఆవృత్యై | మేఖలయా | యజమానమ్ | దీక్షయతి | యోక్త్రేణ | పశీమ్ |
 మిధునత్వాయేతిమిధున - త్వాయ || ౨౧ || యజ్జః | దక్షిణామ్ | అభీతి | అర్ధాయత్ | తామ్
 సమితి | అభవత్ | తత్ | ఇన్ద్రః | అచాయత్ | సః | అమన్యత | యః | వై | ఇతః | జనిష్యతే |
 సః | ఇదమ్ | భవిష్యతి | ఇతి | తామ్ | ప్రేతి | అవిశత్ | తస్యోః | ఇన్ద్రః | ఏవ | అజాయత |
 సః | అమన్యత | యః | వై | మత్ | ఇతః | అపరః | జనిష్యతే | సః | ఇదమ్ | భవిష్యతి | ఇతి |
 తస్యోః | అనుమృశ్యేత్యను - మృశ్య | యోనీమ్ | ఏతి | అచ్ఛినత్ | సా | సూతవశేతిసూత -
 వశా | అభవత్ | తత్ | సూతవశాయాఇతిసూత - వశాయై | జన్మ || ౨౨ || తామ్ | హస్తే |
 నీతి | అవేష్టయత | తామ్ | మృగేషు | నీతి | అదధాత్ | సా | కృష్ణవిషాణేతికృష్ణ - విషాణా |
 అభవత్ | ఇన్ద్రస్య | యోనిః | అసి | మా | మా | హిగ్గింసః | ఇతి | కృష్ణవిషాణాదిత్యకృష్ణ -

విషాదామ్ । ప్రేతి । యచ్చతి । సయోనిమితిస-యోనిమ్ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । కరోతి । సయోని
 మితిస-యోనిమ్ । దక్షిణామ్ । సయోనిమితిస-యోనిమ్ । ఇన్ద్రమ్ । సయోనిత్వాయేతి
 సయోని-త్వాయ । కృష్టై । త్వా । సుసస్యాయాఇతిసు-సస్యాయే । ఇతి । అహ । తస్మాత్
 అకృష్టపచ్యాఇత్యకృష్ట-పచ్యా । ఓషధయః । పచ్యంతే । సుపిప్పులాభ్యఇతిసు-పిప్పులాభ్యః ।
 త్వా । ఓషధీభ్యఇత్యోషధి-భ్యః । ఇతి । అహ । తస్మాత్ । ఓషధయః । ఫలిమ్ । గృహ్లాన్ని । యత్
 హస్తేన ॥౨౩॥ క్షణ్డాయేత । ప్రామసమ్పాప్సకాఇతిపామసమ్-భావుకాః । ప్రజాఇతిప్ర-
 జాః । స్వః । యత్ । స్వయేత । నగ్నమ్పాప్సకాఇతినగ్నమ్-భావుకాః । కృష్టవిషాదయేతికృష్ట-
 విషాదయా । క్షణ్డాయతే । అపిగృహ్యేత్యపి-గృహ్య । స్వయతే । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ ।
 గోపీథాయ । న । పురా । దక్షిణాభ్యః । నేతోః । కృష్టవిషాదామితికృష్ట-విషాదామ్ । అవేతి ।
 చృతేత్ । యత్ । పురా । దక్షిణాభ్యః । నేతోః । కృష్టవిషాదామితికృష్ట-విషాదామ్ । అవచృతేది
 త్యవ-చృతేత్ । యోనిః । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ । పరాపాతుకేతిపరా-పాతుకా । స్యాత్
 నీతాసు । దక్షిణాసు । చాత్వారే । కృష్టవిషాదామితికృష్ట-విషాదామ్ । ప్రేతి । అస్యతి ।
 యోనిః । వై । యజ్ఞస్య । చాత్వారమ్ । యోనిః । కృష్టవిషాదేతికృష్ట-విషాదా । యోనో । ఏవ ।
 యోనీమ్ । దధాతి । యజ్ఞస్య । సయోనిత్వాయేతిసయోని-త్వాయ ॥౨౪॥ రున్తవపతస్మాచుర
 మయాయూపస్సతీయంమిథునత్వాయజన్మహస్తేనాష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౩॥

వాక్ । వై । దేవేభ్యః । అపేతి । అక్రామత్ । యజ్ఞాయ । అతిష్ఠమానా । సా । వనస్పతీన్
 ప్రేతి । అవిశత్ । సా । ఏషా । వాక్ । వనస్పతీషు । వదతి । యా । దుస్తుభా । యా । తూణవే
 యా । వీడాయామ్ । యత్ । దీక్షితదణ్డమితిదీక్షిత-దణ్డమ్ । ప్రయచ్చతీతిప్ర-యచ్చతి ।
 వాచమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । ఔదుమ్బరః । భవతి । ఊర్కే । వై । ఉదుమ్బరః । ఉర్కమ్ ।

ఏవ | అవేతి | రున్తే | ముఖేన | సమ్మితఇతిసమ్-మితః | భవతి | ముఖతః | ఏవ | అస్త్రై |
 ఊర్ణమ్ | దధాతి | తస్మాత్ | ముఖతః | ఊర్ణా | భుజ్యతే || ౨౫ || త్రితే | సోమే | మైత్రావరుణా
 యేతిమైత్రా-వరుణాయ | దధ్ధమ్ | ప్రేతి | యచ్చతి | మైత్రావరుణయేతిమైత్రా-వరుణః |
 హి | పురస్తాత్ | ఋత్విగ్మ్యఇత్యత్విక్-భ్య | వాచమ్ | విభజతీతివి-భజతి | తామ్ |
 ఋత్విజః | యజమానే | ప్రతీతి | స్థాపయన్తి | స్వాహా | యజ్జమ్ | మనసా | ఇతి | ఆహ |
 మనసా | హి | పురుషః | యజ్జమ్ | అభిగచ్ఛతీత్యభి-గచ్ఛతి | స్వాహా | ద్యావాపుథివీభ్యామితి
 ద్యావా-పుథివీభ్యామ్ | ఇతి | ఆహ | ద్యావాపుథివ్యోరితిద్యావా- పుథివ్యో | హి | యజ్జః |
 స్వాహా | ఉరోః | అస్తరిక్షాత్ | ఇతి | ఆహ | అస్తరిక్షే | హి | యజ్జః | స్వాహా | యజ్జమ్ |
 వాతాత్ | ఏతి | రభే | ఇతి | ఆహ | అయమ్ || ౨౬ || వావ | యః | పవతే | సః | యజ్జః |
 తమ్ | ఏవ | సాక్షాదితిస-అక్షాత్ | ఏతి | రభతే | ముష్టిఇతి | కరోతి | వాచమ్ | యచ్చతి |
 యజ్జస్య | ధృత్వే | అదీక్షిష్ట | అయమ్ | బ్రాహ్మణః | ఇతి | త్రిః | ఉపాగ్ంక్యీత్యుప-అగ్ంశ |
 ఆహ | దేవేభ్యః | ఏవ | ఏనమ్ | ప్రేతి | ఆహ | త్రిః | ఉచ్చైః | ఉభయేభ్యః | ఏవ | ఏనమ్ |
 దేవమనుష్యేభ్యఇతిదేవ-మనుష్యేభ్యః | ప్రేతి | ఆహ | న | పురా | నక్షత్రేభ్యః | వాచమ్ |
 వీతి | సృజేత్ | యత్ | పురా | నక్షత్రేభ్యః | వాచమ్ | విసృజేదితివి- సృజేత్ | యజ్జమ్ |
 వీతి | చిన్త్యాత్ || ౨౭ || ఉదితేష్యిత్యత్-ఇతేషు | నక్షత్రేషు | వ్రతమ్ | కృణుత | ఇతి | వాచమ్ |
 వీతి | సృజతి | యజ్జవ్రతఇతియజ్జ-వ్రతః | వై | దీక్షితః | యజ్జమ్ | ఏవ | అభీతి | వాచమ్ |
 వీతి | సృజతి | యది | విసృజేదితివి-సృజేత్ | వైష్టవీమ్ | ఋచమ్ | అన్వీతి | బ్రాహ్మ్యాత్ |
 యజ్జః | వై | విష్టుః | యజ్జేన | ఏవ | యజ్జమ్ | సమితి | తనోతి | దైవీమ్ | ధియమ్ | మనామహా
 ఇతి | ఆహ | యజ్జమ్ | ఏవ | తత్ | మ్రుదయతి | సుపారేతిసు-పారా | ను | అస్యత్ | వశే |

ఇతి । ఆహ । వ్యష్టిమితివి-ఉష్టిమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే ॥౨౮॥ బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-
 వాదినః । వదన్తి । హోతవ్యమ్ । దీక్షితస్య । గృహ౩౩ । న । హోతవ్యా౩మ్ । ఇతి । హవిః । వై ।
 దీక్షితః । యత్ । ఆహుయాత్ । యజమానస్య । అవదాయేత్యవ-దాయ । ఆహుయాత్ ।
 యత్ । న । ఆహుయాత్ । యజ్జపరురితియజ్జ-పరుః । అస్య । ఇయాత్ । యే । దేవాః ।
 మనోజాతాఇతిమనః-జాతాః । మనోయుజఇతిమనః-యుజః । ఇతి । ఆహ । ప్రాచాఇతిప్ర-
 తినాః । వై । దేవాః । మనోజాతాఇతిమనః-జాతాః । మనోయుజఇతిమనః-యుజః ।
 తేషు । ఏవ । ప్రరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । ఆహోతి । తత్ । న । ఇవ । హుతమ్ । న । ఇవ ।
 అహుతమ్ । స్వపన్తమ్ । వై । దీక్షితమ్ । రక్షాగంసి । జిహ్వాగంసన్తి । అగ్నిః ॥౨౯॥ ఖలు ।
 వై । రక్షోహేతిరక్షః-హే । అగ్నే । త్వమ్ । స్వీతి । జాగృహి । వయమ్ । స్వీతి । మన్తిషీమహి ।
 ఇతి । ఆహ । అగ్నిమ్ । ఏవ । అధిపామిత్యధి-పామ్ । కృత్వా । స్వపీతి । రక్షసామ్ । అపహత్వా
 ఇత్యప-హత్యై । అవ్రత్యమ్ । ఇవ । వై । ఏషః । కరోతి । యః । దీక్షితః । స్వపీతి । త్వమ్ ।
 అగ్నే ॥ వ్రతపాఇతివ్రత-పాః । అసి । ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । వై । దేవాసామ్ ॥ వ్రతపతిరితివ్రత-
 పతిః । సః । ఏవ । ఏనమ్ ॥ వ్రతమ్ । ఏతి । లమ్భయతి । దేవః । ఏతి । మర్త్యేషు । ఏతి । ఇతి ।
 ఆహ । దేవః ॥౩౦॥ హి । ఏషః । సన్న । మర్త్యేషు । త్వమ్ । యజ్ఞేషు । ఈడ్యః । ఇతి । ఆహ ।
 ఏతమ్ । హి । యజ్ఞేషు । ఈడతే । అపేతి । వై । దీక్షితాత్ । సుషుపుషః । ఇన్ద్రియమ్ । దేవతాః ।
 క్రామన్తి । విశ్వే । దేవాః । అభీతి । మామ్ । ఏతి । అవవృతన్న । ఇతి । ఆహ । ఇన్ద్రియేణ । ఏవ ।
 ఏనమ్ । దేవతాభిః । సమితి । నయతి । యత్ । ఏతత్ । యజుః । న । బ్రూయాత్ ।
 యావతః । ఏవ । ప్రశూన్ । అభీతి । దీక్షేత । తావన్తః । అస్య । ప్రశవః । స్వూః । రాస్య ।
 ఇయాత్ ॥౩౧॥ సోమ । ఏతి । భూయః । భర్త । ఇతి । ఆహ । అపరిమితానిత్యపరి-మితాన్ ।

ఏవ । పశూన్ । అవేతీ । రున్తే । చస్త్రమ్ । అసి । మమ । భోగాయ । భవ । ఇతి । అహా ।
 యథాదేవతమితియథా-దేవతమ్ । ఏవ । ఏనాః । ప్రతీతి । గృహ్లాతి । వాయవే । త్వా ।
 వరుణాయ । త్వా । ఇతి । యత్ । ఏవమ్ । ఏతాః । న । అనుదిశేదిత్యను-దిశేత్ । అయథాదేవత
 మిత్యయథా-దేవతమ్ । దక్షిణాః । గమయేత్ । ఏతి । దేవతాభ్యః । పృశ్యేత । యత్ । ఏవమ్ ।
 ఏతాః । అనుదిశేతిత్యను-దిశతి । యథాదేవతమితియథా-దేవతమ్ । ఏవ । దక్షిణాః ।
 గమయతి । న । దేవతాభ్యః । ఏతి ॥౩౨॥ పృశ్యేతే । దేవీః । అపః । అపామ్ । సపాత్ । ఇతి ।
 అహా । యత్ । పః । మేధ్యమ్ । యుజ్జీయమ్ । సదేవమితిస-దేవమ్ । తత్ । పః । హా ।
 అవేతి । క్రమిషమ్ । ఇతి । వాప । ఏతత్ । అహా । అచీన్నమ్ । తస్తుమ్ । పృథివ్యాః । అస్మితి ।
 గేషమ్ । ఇతి । అహా । సేతుమ్ । ఏవ । కృత్వా । అతీతి । ఏతి ॥౩౩॥

॥ భుజ్జితేఽయశ్చిన్ద్వా రున్తేఽగ్నిరాహదేవఇయదేవతాభ్యః ఆత్రయస్త్రిగ్ంశచ ॥౪॥

దేవాః । వై । దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ । అధ్యవసాయేత్యధి-అవసాయ ।
 దిశః । న । ప్రేతి । అజానన్న్ । తే । అన్యః । అన్యమ్ । ఉపేతి । అధావన్న్ । త్వయా । ప్రేతి ।
 జానామ । త్వయా । ఇతి । తే । అదిత్యామ్ । సమితి । అద్రియన్న్ । త్వయా । ప్రేతి । జానామ ।
 ఇతి । సా । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణే । మత్ప్రాయణాఇతిమత్-ప్రాయణాః । ఏవ । పః ।
 యజ్ఞాః । మదుదయనాఇతిమత్-ఉదయనాః । అసన్న్ । ఇతి । తస్మాత్ । ఆదిత్యః । ప్రాయడీయ
 ఇతిప్ర-అయనీయః । యజ్ఞానామ్ । ఆదిత్యః । ఉదయనీయఇత్యుత్-అయనీయః । పశు
 దేవతాః । యజతి । పశు । దిశః । దిశామ్ । ప్రజ్ఞాత్యాఇతిప్ర-జ్ఞాత్యై ॥౩౪॥ అధోఇతి ।
 పశ్చాక్తరేతిపశు-అక్షరా । పత్త్విః । పాట్త్విః । యజ్ఞః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే ।
 పథ్యామ్ । స్వస్తిమ్ । అయజన్న్ । ప్రాచీమ్ । ఏవ । తయా । దిశమ్ । ప్రేతి । అజానన్న్ ।

అగ్నిసో॑ । దక్షిణా॑ । సోమే॑న । ప్రతి॑చీమ్ । స॒వి॒త్రా॑ । ఉదీ॑చీమ్ । అది॑త్యా । ఉర్వా॑మ్ । పథ్యా॑మ్ ।
 స్పృ॒ష్టిమ్ । య॒జతి॑ । ప్రా॒చీమ్ । ఏ॒వ । తయా॑ । దిశమ్ । ప్రే॑తి । జా॒నాతి॑ । పథ్యా॑మ్ । స్పృ॒ష్టిమ్ ।
 ఇ॒ష్ట్యా॑ । అగ్ని॑షోమవిత్వగ్ని-సోమో॑ । య॒జతి॑ । చక్షు॑పీ॒తి । వై । ఏ॒తే॒తి । య॒జ్ఞస్య॑ । యత్ ।
 అగ్ని॑షోమవిత్వగ్ని-సోమో॑ । తా॒ధ్యామ్ । ఏ॒వ । అన్వి॑తి । ప॒శ్యతి॑ ॥౩౫॥ అగ్ని॑షోమవిత్వగ్ని-
 సోమో॑ । ఇ॒ష్ట్యా॑ । స॒వి॒తారమ్ । య॒జతి॑ । స॒వి॒తృప్ర॑సూత॒తి॒స॒వి॒తృ-ప్ర॑సూతః । ఏ॒వ । అన్వి॑తి ।
 ప॒శ్యతి॑ । స॒వి॒తారమ్ । ఇ॒ష్ట్యా॑ । అది॑తిమ్ । య॒జతి॑ । ఇ॒యమ్ । వై । అది॑తిః । అస్యా॑మ్ । ఏ॒వ ।
 ప్రతి॑ష్ఠాయేతి ప్రతి-స్థాయ॑ । అన్వి॑తి । ప॒శ్యతి॑ । అది॑తిమ్ । ఇ॒ష్ట్యా॑ । మారు॑తీమ్ । ఋ॒చమ్ ।
 అన్వి॑తి । ఆ॒హా । మ॒రుతః॑ । వై । దే॒వాసా॑మ్ । విశః॑ । దే॒వవి॑శమితి దే॒వ-వి॑శమ్ । ఖ॒లు । వై ।
 కల్ప॑మానమ్ । మ॒ను॒ష్యవి॑శమితి మ॒ను॒ష్య-వి॑శమ్ । అన్వి॑తి । కల్ప॑తే । యత్ । మారు॑తీమ్ ।
 ఋ॒చమ్ । అ॒న్వాహే॑త్యను-అహా॑ । విశా॑మ్ । క్ష॒ప్త్యై ॥ బ్ర॒హ్మ॒వాది॑న॒ఇతి॑ బ్ర॒హ్మ-వా॑దిసః । వ॒ద॒న్తి
 ప్ర॒యాజ॑వదితి ప్రయాజ-వత్ । అ॒న॒సూ॒యాజ॑మి॒త్యన॒సు-యా॑జమ్ । ప్రా॒య॒ణీయ॑మితి ప్ర-
 అ॒య॒నీయ॑మ్ । క్రా॒ర్యమ్ । అ॒నూ॒యాజ॑వది॒త్యనూ॒యాజ-వత్ ॥౩౬॥ అ॒ప్ర॒యాజ॑మి॒త్యప్ర-
 యా॑జమ్ । ఉ॒ద॒య॒నీయ॑మి॒త్యత్-అ॒య॒నీయ॑మ్ । ఇతి॑ । ఇ॒మే । వై । ప్ర॒యాజా॑ఇతి ప్ర-
 యా॑జాః । అ॒మీ॒ఇతి॑ । అ॒నూ॒యాజా॑ఇ॒త్యను-యా॑జాః । సా । ఏ॒వ । సా । య॒జ్ఞస్య॑ । స॒న్త॒రి॒తి
 సమ్-త॒తిః । తత్ । తథా॑ । న । క్రా॒ర్యమ్ । ఆ॒ర్థా । వై । ప్ర॒యాజా॑ఇతి ప్ర-యా॑జాః । ప్ర॒జేతి॑ ప్ర-జా
 అ॒నూ॒యాజా॑ఇ॒త్యను-యా॑జాః । యత్ । ప్ర॒యాజా॑నితి ప్ర-యా॑జాన్ । అ॒న్త॒రి॒యాది॑త్యన్తః-
 ఇ॒యాత్ । ఆ॒ర్థానీ॑మ్ । అ॒న్తః । ఇ॒యాత్ । యత్ । అ॒నూ॒యాజా॑ని॒త్యను-యా॑జాన్ । అ॒న్త॒రి॒యా
 ది॒త్యన్తః-ఇ॒యాత్ ॥ ప్ర॒జామి॑తి ప్ర-జామ్ । అ॒న్తః । ఇ॒యాత్ । యతః॑ । ఖ॒లు । వై । య॒జ్ఞస్య॑
 వి॒త॒తస్యై॑తి వి-త॒తస్య॑ । న । క్రి॒యతే॑ । తత్ । అన్వి॑తి । య॒జ్ఞః । వ॒రేతి॑ । భ॒వతి॑ । య॒జ్ఞమ్ । ప॒రాభ॑వన్త

మితిపరా-భవన్తమ్ । యజమానః । అను ॥౩౭॥ పరేతి । భవతి । ప్రయాజవదితిప్రయాజ-
 వత్ । ఏవ । అనూయాజవదిత్యనూయాజ-వత్ । ప్రాయడీయమితిప్ర-అయనీయమ్ ।
 కార్యమ్ । ప్రయాజవదితిప్రయాజ-వత్ । అనూయాజవదిత్యనూయాజ-వత్ । ఉదయనీయ
 మిత్యత్-అయనీయమ్ । న । అత్మానమ్ । అన్తరీతీత్యన్తః-ఏతి । న । ప్రజామితిప్ర-జామ్ ।
 న । యజ్ఞః । పరాభవతీతిపరా-భవతి । న । యజమానః । ప్రాయడీయస్యేతిప్ర-అయనీయస్య
 నిష్ఠానే । ఉదయనీయమిత్యత్-అయనీయమ్ । అభి । నిరితి । వపతి । సా । ఏవ । సా ।
 యజ్ఞస్య । సన్తతిరితిసమ్-తతిః । యాః । ప్రాయడీయస్యేతిప్ర-అయనీయస్య । యాజ్ఞా
 యత్ । తాః । ఉదయనీయస్యేత్యత్-అయనీయస్య । యాజ్ఞాః । కుర్యాత్ । పరాజ్ । అముమ్
 లోకమ్ । ఏతి । రోహత్ । ప్రమాయుకకతిప్ర-చాయుకః । స్యాత్ । యాః । ప్రాయడీయస్యేతి
 ప్ర-అయనీయస్య । పురోనువాక్యాఇతిపురః-అనువాక్యాః । తాః । ఉదయనీయస్యేత్యత్-
 అయనీయస్య । యాజ్ఞాః । కరోతి । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిప్తతి ॥౩౮॥ ప్రజ్ఞాత్వ
 పశ్యత్యనూయాజవద్యజమానోఽనుపురోనువాక్యాస్తాఅప్యైచ ॥౩౯॥

కద్రూః । చ । వై । సుపర్ధీతిసు-పర్ధీ । చ । ఆత్మరూపయోరిత్యాత్మ-రూపయోః ।
 అస్పర్ధేతామ్ । సా । కద్రూః । సుపర్ధీమితిసు-పర్ధీమ్ । అజయత్ । సా । అబ్రవీత్ । తృతీయస్యామ్
 ఇతః । దివి । సోమః । తమ్ । ఏతి । హర । తేన । అత్మానమ్ । నిరితి । క్రిడీప్య । ఇతి । ఇయమ్
 వై । కద్రూః । అసౌ । సుపర్ధీతిసు-పర్ధీ । ఛన్దాగ్ంసి । సౌపర్ధేయాః । సా । అబ్రవీత్ । అన్వై । వై
 పితరౌ । పుత్రాన్ । దిభృతః । తృతీయస్యామ్ । ఇతః । దివి । సోమః । తమ్ । ఏతి । హర । తేన
 అత్మానమ్ । నిరితి । క్రిడీప్య ॥౪౦॥ ఇతి । మా । కద్రూః । అవోచత్ । ఇతి । జగతీ । ఉదితి ।
 అపతత్ । చతుర్థశాక్షరేతిచతుర్థశ-అక్షరా । సతీ । సా । అప్రాప్యేత్యప్ర-అప్య । నీతి । అవర్తన్

తస్యై । ద్వేషతి । అక్షరేషతి । అమీయేతామ్ । సా । పశుభిరితిపశు-భిః । చ । దీక్షయా । చ ।
 ఏతి । అగచ్ఛత్ । తస్మాత్ । జగతి । ఛస్యసామ్ । పశవ్యతమేతిపశవ్య-తమా । తస్మాత్ । పశుమస్త
 మితిపశు-మస్తమ్ । దీక్షా । ఉపేతి । నమతి । త్రిపుక్ । ఉదితి । అపతత్ । త్రయోదశాక్షరేతి
 త్రయోదశ-అక్షరా । సతి । సా । అప్రాప్యేత్యప-అప్య । నీతి । అపర్వత । తస్యై ద్వేషతి ।
 అక్షరేషతి । అమీయేతామ్ । సా । దక్షిణాభిః । చ ॥ ౪౦ ॥ తవసా । చ । ఏతి । అగచ్ఛత్ । తస్మాత్
 త్రిపుభః । లోకే । మాధ్యన్దినే । సవనే । దక్షిణాః । నీయన్తే । ఏతత్ । ఖలు । వాచ । తపః । ఇతి ।
 అహుః । యః । స్వమ్ । దదాతి । ఇతి । గాయత్రీ । ఉదితి । అపతత్ । చతురక్షరేతిచతుః-
 అక్షరా । సతి । అజయా । త్యోతిషా । తమ్ । అస్యై । అజా । అభీతి । అరుస్థ । తత్ । అజాయాః ।
 అజత్యమిత్యజ-త్యమ్ । సా । సోమమ్ । చ । ఏతి । అహరత్ । చత్వారి । చ । అక్షరాణి । సా ।
 అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా । సమితి । అపద్యత । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి ॥ ౪౧ ॥
 కస్మాత్ । సత్యాత్ । గాయత్రీ । కసిష్టా । ఛస్యసామ్ । సతి । యజ్జముఖమితియజ్జ-ముఖమ్ ।
 పరితి । ఇయాయు । ఇతి । యత్ । ఏవ । అదః । సోమమ్ । ఏతి । అహరత్ । తస్మాత్ ।
 యజ్జముఖమితియజ్జ-ముఖమ్ । పరితి । ఐత్ । తస్మాత్ । తేజస్వినీతమేతితేజస్వినీ-తమా
 పద్భ్యామితిపత్-భ్యామ్ । ద్వేషతి । సవనేషతి । సమగృహ్లాదితిసమ్-అగృహ్లాత్ । ముఖేన ।
 ఏకమ్ । యత్ । ముఖేన । సమగృహ్లాదితిసమ్-అగృహ్లాత్ । తత్ । అధయత్ । తస్మాత్ । ద్వేషతి
 సవనేషతి । శుక్రవతీషతిశుక్ర-వతీ । ప్రాతస్సవనమితిప్రాతః-సవనమ్ । చ । మాధ్యన్దినమ్
 చ । తస్మాత్ । తృతీయసవనఇతితృతీయ-సవనే । ఋజీషమ్ । అభీతి । సున్వన్తి । ధీతమ్ ।
 ఇవ । హి । మస్యన్తే ॥ ౪౨ ॥ ఆశిరమ్ । అవేతి । నయతి । సశుక్రత్వాయేతిసశుక్ర-త్వాయ ।
 అభోషతి । సమితి । భరతి । ఏవ । ఏనత్ । తమ్ । సోమమ్ । అప్రాయమాణమిత్యా-

డ్రాయమాణమ్ । గన్ధర్వః । విశ్వావసురితివిశ్వ-వసుః । పరితి । అముష్టాత్ । సః ।
 తిస్రః । రాత్రీః । పరిముషితఇతిపరి-ముషితః । అవసత్ । తస్మాత్ । తిస్రః । రాత్రీః । క్రితః ।
 సోమః । వసతి । తే । దేవాః । అబ్రువన్ । స్త్రీకామాఇతిస్త్రీ-కామాః । వై । గన్ధర్వాః । స్త్రియా ।
 నిరితి । క్రిడామ । ఇతి । తే । వాచమ్ । స్త్రియమ్ । ఏకహాయనీమిత్యేక-హాయనీమ్ । కృత్వా ।
 తయా । నిరితి । అక్రీడన్ । సా । రోహిత్ । రూపమ్ । కృత్వా । గన్ధర్వేభ్యః ॥౪౩॥ అప్తక్రమ్యే
 త్వవ-క్రమ్యే । అతిష్టత్ । తత్ । రోహితః । ఆస్మ । తే । దేవాః । అబ్రువన్ । అపీతి । యుష్మత్
 అక్రమీత్ । న । అస్మాన్ । ఉపావర్తతఇత్యవ-అవర్తతే । వీతి । హ్వయామహై । ఇతి । బ్రహ్మ
 గన్ధర్వాః । అవదన్ । అగాయన్ । దేవాః । సా । దేవాన్ । గాయతః । ఉపావర్తతేత్యవ-
 అవర్తత । తస్మాత్ । గాయన్ । స్త్రియః । కామయన్తే । కాముకాః । ఏనమ్ । స్త్రియః । భవన్తి
 యః । ఏవమ్ । వేద । అథోఇతి । యః । ఏవమ్ । చిద్వాన్ । అపీతి । జన్యేషు । భవతి ।
 తేభ్యః । ఏవ । దదతి । ఉత । యత్ । బహుతయాఇతిబహు-తయాః ॥౪౪॥ భవన్తి
 ఏకహాయన్యేత్యేక-హాయన్యా । క్రిడాతి । వాచా । ఏవ । ఏనమ్ । సర్వయా । క్రిడాతి । తస్మాత్
 ఏకహాయనాఇత్యేక-హాయనాః । మనుష్యాః । వాచమ్ । వదన్తి । అకూటయా । అకర్షయా ।
 అకాణయా । అశ్లేణయా । అసప్తశఫయేత్యసప్త-శఫయా । క్రిడాతి । సర్వయా । ఏవ । ఏనమ్
 క్రిడాతి । యత్ । శ్వేతయా । క్రిడీయాత్ । దుశ్చర్యేతిదుః-చర్మా । యజమానః । స్యాత్ । యత్
 కృష్టయా । అనుస్తరణీత్యను-స్తరణీ । స్యాత్ । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః । యజమానః
 స్యాత్ । యత్ । ద్విరూపయేతిద్వి-రూపయా । వాఙ్మూతివాఙ్-మ్ము । స్యాత్ । సః । వా । అన్యమ్
 జినీయాత్ । తమ్ । వా । అన్యః । జినీయాత్ । అరుణయా । పిఙ్గాక్ష్యేతిపిఙ్గ-అక్ష్య । క్రిడాతి ।
 ఏతత్ । వై । సోమస్య । రూపమ్ । స్వయా । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతయా । క్రిడాతి ॥౪౫॥

॥ నిష్ప్రీడిష్వదక్షిణాభిశ్చవదన్తిమస్యన్తేగస్తర్వభ్యోబహుతయాపిజ్ఞాన్వ్యాదశచ ॥౬॥

తత్ హిరణ్యమ్ | అభవత్ | తస్మాత్ | అద్యుత్తత్ - భ్యః | హిరణ్యమ్ | పునన్తి |
 బ్రహ్మవాదినః | బ్రహ్మ-వాదినః | వదన్తి | తస్మాత్ | సత్యాత్ | అనన్తికేన | ప్రజాబిప్ర-
 జా | ప్రవీయన్తబిప్ర-వీయన్తే | అస్థన్వతీరిత్యస్థన్వ-వతీః | జాయన్తే | ఇతి | యత్ | హిరణ్యమ్ |
 ఘృతే | అవధాయేత్యవ-ధాయ | జహోతి | తస్మాత్ | అనన్తికేన | ప్రజాబిప్ర-జాః |
 ప్రేతి | వీయన్తే | అస్థన్వతీరిత్యస్థన్వ-వతీః | జాయన్తే | ఏతత్ | వై | అగ్నేః | ప్రియమ్ | ధామ |
 యత్ | ఘృతమ్ | తేజః | హిరణ్యమ్ | ఇయమ్ | తే | శుక్ర | తనూః | ఇదమ్ | వర్షః | ఇతి |
 అహా | సతేజసమితిస-తేజసమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | సతనుమితిస-తనుమ్ ॥౪౬॥ కరోతి |
 అథోఇతి | సమితి | భరతి | ఏవ | ఏనమ్ | యత్ | అబద్ధమ్ | అవదధ్యాదిత్యవ-దధ్యాత్ |
 గర్భాః | ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ | సరాపాతుకాఇతిపరా-పాతుకాః | స్త్వః | బద్ధమ్ | అవేతి |
 దధాతి | గర్భాణామ్ | దృత్యై | నిష్కర్మమ్ | బద్ధాతి | ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ | ప్రజననాయేతి
 ప్ర-జననాయ | వాక్ | వై | ఏషా | యత్ | సోమక్రయతీతీసోమ-క్రయతీ | జాః | అసి |
 ఇతి | అహాయత్ | హి | మనసా | జవతే | తత్ | వాచా | వదతి | దృతా | మనసా | ఇతి | అహా
 మనసా | హి | వాక్ | దృతా | జప్త్యా | విష్టవే | ఇతి | అహా ॥౪౭॥ యజ్ఞః | వై | విష్ణుః | యజ్ఞాయా
 ఏవ | ఏనామ్ | జప్త్యామ్ | కరోతి | తస్యాః | తే | సత్యసవసఇతిసత్య-సవసః | ప్రసవఇతి
 ప్ర-సవే | ఇతి | అహా | సవిత్యప్రసూతామితిసవిత్య-ప్రసూతామ్ | ఏవ | వాచమ్ | అవేతి |
 రున్తే | కాణ్డేకాణ్డైఇతికాణ్డే-కాణ్డే | వై | క్రియమాణే | యజ్ఞమ్ | రక్షాగ్ంసి | జిఘాగ్ంసన్తి
 ఏషః | ఖలు | వై | అరక్షోహతత్యరక్షః-హతః | పస్థాః | యః | అగ్నేః | చ | సూర్యస్య | చ |
 సూర్యస్య | చక్షుః | ఏతి | అరుహమ్ | అగ్నేః | అక్షః | కనీసేకామ్ | ఇతి | అహా | యః | ఏవ |

అరక్షోహత ఇత్యరక్షః-హతః | పన్యాః | తమ్ | సమారోహతీతిసమ్-అరోహతి || ౪౮ || వాక్ |
 వై | ఏషా | యత్ | సోమక్రయదీతిసోమ-క్రయదీ | చిత్ | అసి | మనా | అసి | ఇతి | ఆహ |
 శాస్తీ | ఏవ | ఏనామ్ | ఏతత్ | తస్మాత్ | శిష్టాః || ప్రజాఇతిప్ర-జాః | జాయన్తే | చిత్ | అసి |
 ఇతి | ఆహ | యత్ | హి | మనసా | చేతయతే | తత్ | వాచా | వదతి | మనా | అసి | ఇతి | ఆహ |
 యత్ | హి | మనసా | అభిగచ్ఛతీత్యభి-గచ్ఛతి | తత్ | కరోతి | ధీః | అసి | ఇతి | ఆహ | యత్ |
 హి | మనసా | ధ్యాయతి | తత్ | వాచా || ౪౯ || వదతి | దక్షిణా | అసి | ఇతి | ఆహ | దక్షిణా |
 హి | ఏషా | యజ్ఞియా | అసి | ఇతి | ఆహ | యజ్ఞియామ్ | ఏవ | ఏనామ్ | కరోతి | క్షత్రియా
 అసి | ఇతి | ఆహ | క్షత్రియా | హి | ఏషా | అదితిః | అసి | ఉభయతస్త్వీర్ణీత్యుభయతః-శీర్ణీ
 ఇతి | ఆహ | యత్ | ఏవ | అదిత్యః | ప్రాయదీయఇతిప్ర-అయనీయః | యజ్ఞానామ్ |
 అదిత్యః | ఉదయనీయఇత్యుత్-అయనీయః | తస్మాత్ | ఏవమ్ | ఆహ | యత్ | అబ్ధా |
 స్యాత్ | అయతా | స్యాత్ | యత్ | పదిబర్హేతిపది-బర్హా | అనుస్తరదీత్యను-స్తరదీ | స్యాత్ |
 ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః | యజమానః | స్యాత్ || ౫౦ || యత్ | కర్తృగృహీతేతికర్త-
 గృహీతా | వార్త్రఘ్నితివార్త్ర-ఘ్ని | స్యాత్ | సః | వా | అన్యమ్ | జినీయాత్ | తమ్ | వా |
 అన్యః | జినీయాత్ | మిత్రః | త్వా | పది | బర్హాతు | ఇతి | ఆహ | మిత్రః | వై | శివః |
 దేవానామ్ | తేన | ఏవ | ఏనామ్ | పది | బర్హాతి | పూషా | అధ్వనః | ప్రాతు | ఇతి | ఆహ |
 ఇయమ్ | వై | పూషా | ఇమామ్ | ఏవ | అస్యాః | అధిపామిత్యధి-పామ్ | అకః | సమష్ట్యా
 ఇతిసమ్-అష్ట్యై | ఇన్ద్రాయ | అధ్వక్షాయేత్యధి-అక్షాయ | ఇతి | ఆహ | ఇన్ద్రమ్ | ఏవ |
 అస్యాః | అధ్వక్షమిత్యధి-అక్షమ్ | కరోతి || ౫౧ || అన్వీతి | త్వా | మాతా | మన్వతామ్ | అన్వీతి
 పితా | ఇతి | ఆహ | అనుమతయేత్యను-మతయా | ఏవ | ఏనయా | క్షీణాతి | సా | దేవి |

దేవమ్ | అచ్చ | ఇహి | ఇతి | అహ | దేవీ | హి | ఏషా | దేవః | సోమః | ఇన్ద్రాయ | సోమమ్ |
 ఇతి | అహ | ఇన్ద్రాయ | హి | సోమః | అహియత ఇత్యా-హియతే | యత్ | ఏతత్ | యజః |
 న | బ్రాయాత్ | వరాచీ | ఏవ | సోమక్రయతీతి సోమ-క్రయతీ | ఇయాత్ | రుద్రః | త్వా |
 ఏతి | వర్తయతు | ఇతి | అహ | రుద్రః | వై | క్రూరః || ౧౨ || దేవానామ్ | తమ్ | ఏవ | అన్త్యై |
 పరస్తాత్ | దధాతి | అవృత్యా ఇత్యా-వృత్యై | క్రూరమ్ | ఇవ | వై | ఏతత్ | కరోతి | యత్ |
 రుద్రస్య | కీర్తయతి | మిత్రస్య | పథా | ఇతి | అహ | శాన్త్యై | వాచా | వై | ఏషు | ఏతి | క్రితీతే |
 యః | సోమక్రయత్యేతి సోమ-క్రయత్యా | స్తుస్తి | సోమసఫేతి సోమ-సథా | పునః | ఏతి |
 ఇహి | సహ | రయ్యా | ఇతి | అహ | వాచా | ఏవ | విక్రియతీవి-క్రియ | పునః | అత్యన్నై
 వాచమ్ | ధత్తే | అనుపదాసుకేత్యనువ-దాసుకా | అస్య | వాక్ | భవతి | యః | ఏవమ్ |
 వేద || ౧౩ || సతనుంవిష్టవ ఇత్యాహ సమారోహతి ధ్యాయతి తద్వాయజమానస్యా త్యరోతి
 క్రూరోవేద || ౧౪ ||

షట్ | ప్రదాని | అను | నీతి | క్రామతి | షడహమితి షట్-అహమ్ | వాక్ | న | అతీతి |
 వదతి | ఉత | సంవర్ధురస్యేతి సమ్-వర్ధురస్య | అయనే | యావతీ | ఏవ | వాక్ | తామ్ |
 అవేతి | రున్ధే | సప్తమే | పదే | జుహోతి | సప్తపదేతి సప్త-పదా | శక్వరీ | ప్రశవః | శక్వరీ |
 పశూన్ | ఏవ | అవేతి | రున్ధే | సప్త | గ్రామ్యాః | ప్రశవః | సప్త | ఆరణ్యాః | సప్త | చన్దాగ్ని |
 ఉభయస్య | అవరుధ్యా ఇత్యవ-రుధ్యై | వస్వీ | అసి | రుద్రా | అసి | ఇతి | అహ | రూపమ్ |
 ఏవ | అస్యాః | ఏతత్ | మహిమానమ్ || ౧౫ || వ్యాచష్ట ఇతి వి-ఆచష్టే | బృహస్పతిః | త్వా |
 సుమ్నై | రద్వతు | ఇతి | అహ | బ్రహ్మ | వై | దేవానామ్ | బృహస్పతిః | బ్రహ్మాణా | ఏవ | అన్త్యై
 పశూన్ | అవేతి | రున్ధే | రుద్రః | వసుభిరితి వసు-భిః | ఏతి | చితేతు | ఇతి | అహ | అవృత్యా

ఇత్యా-వృత్త్యై స్పృశివ్యాః । త్వా । మూర్ధన్వై । ఏతి । తిఘ్నైః । దేవయజ్జనః । తిదేవ-యజ్జనే ।
 ఇతి । అహా । పృథివ్యాః । హి । ఏషు । మూర్ధా । యత్ । దేవయజ్జనమితిదేవ-యజ్జనమ్ ।
 ఇదాయాః । ఏదే । ఇతి । అహా । ఇదాయై । హి । ఏతత్ । పరమ్ । యత్ । సోమక్రయద్యాఇతి
 సోమ-క్రయద్యై । పృథవీతిఘ్నైః-వతి । స్వాహా ॥ ౧౧ ॥ ఇతి । అహా । యత్ । ఏవ ।
 అజ్యై । వరాత్ । పృథవీమ్ । అపీద్యత । తస్మాత్ । ఏవమ్ । అహా । యత్ । అధ్వర్యుః । అనగ్నైః ।
 అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । జహాయాత్ । అన్యః । అధ్వర్యుః । స్వాత్ । రక్షాగంసి । యజ్జమ్ ।
 హన్యః । హిరణ్యమ్ । ఉపాస్యేత్కృప-అస్య । జహోతి । అగ్నివతీశ్యగ్ని-వతి । ఏవ । జహోతి
 న । అన్యః । అధ్వర్యుః । భవతి । న । యజ్జమ్ । రక్షాగంసి । పున్తి । కాణ్డేకాణ్డైః । కాణ్డే-కాణ్డే ।
 వై । క్రియమాణే । యజ్జమ్ । రక్షాగంసి । తిఘ్నైః । పరిలిఖితమితిపరి-లిఖితమ్ । రక్ష
 పరిలిఖితాఇతిపరి-లిఖితాః । అరాతయః । ఇతి । అహా । రక్షసామ్ । అపహత్యాఇత్యప-
 హత్యైః ॥ ౧౨ ॥ ఇదమ్ । అహమ్ । రక్షసః । గ్రివాః । అవీతి । కృన్తామి । యః । అస్మాన్ । దేష్టి ।
 యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్టుః । ఇతి । అహా । ద్వౌ । వావ । పురుషౌ । యమ్ । చ । ఏవ । దేష్టి ।
 యః । చ । ఏనమ్ । దేష్టి । తయోః । ఏవ । అనన్తరాయమిత్యనన్తః-ఆయమ్ । గ్రివాః ।
 కృన్తతి । ప్రశవః । వై । సోమక్రయద్యాఇతిసోమ-క్రయద్యై । పరమ్ । యావత్పూతమితి
 యావత్-పూతమ్ । సమితి । వపతి । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । అస్మేఇతి । రాయః ।
 ఇతి । సమితి । వపతి । ఆత్మానేమ్ । ఏవ । అధ్వర్యుః ॥ ౧౩ ॥ పశుభ్యైః । వశు-భ్యః । న ।
 అన్యః । ఏతి । త్వేఇతి । రాయః । ఇతి । యజమానాయ । వ్రేతి । యచ్చతి । యజమానే । ఏవ ।
 రయిమ్ । దధాతి । తోతే । రాయః । ఇతి । పత్నియై । అర్ఘః । వై । ఏషః । ఆత్యనః । యత్ ।
 పత్నీ । యథా । గృహేషు । నిర్దత్తైః । ని-ర్దత్తే । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । త్వస్మీమతి । తే । నవేయ

ఇతి | అహ | త్వష్టే | వై | ప్రశూనామ్ | మిథునాసామ్ | రూపకృదితీరూప-భృక్ | రూపమ్ |
 ఏవ | ప్రశుమ్ | దధాతి | అన్నై | వై | లోకాయ | గారహపత్యఇతిగారహ-పత్య | ఏతి |
 ధీయతే | అముష్టై | అహవనీయఇత్యా-హవనీయః | యత్ | గారహపత్యఇతిగారహ-
 పత్య | ఉపవవేదిత్యుప-వవేత్ | అస్మిన్నై | లోకే | ప్రశుమానితీపశు-మాన్ | స్యాత్ | యత్ |
 అహవనీయఇత్యా-హవనీయే | అముష్మిన్నై | లోకే | ప్రశుమానితీపశు-మాన్ | స్యాత్ |
 ఉభయోః | ఉవేతి | వవతి | ఉభయోః | ఏవ | ఏనమ్ | లోకయోః | ప్రశుమన్తమితిపశు-మన్తమ్ |
 కరోతి || ౧౮౧ || మహిమానగ్ంస్వాహాః పహత్యాఅధ్వర్యుర్ధీయతేచతుర్వింశతిశ్చ || ౧౮౧ ||

బ్రహ్మవాదిసఇతిబ్రహ్మ-వాదినః | వదన్తి | విరిత్యఇతివి-రిత్య | సోమః | న |
 విరిత్యాఃఇతివి-రిత్యాః | ఇతి | సోమః | వై | ఉపధీనామ్ | రాకా | తస్మిన్నై | యత్ | అపన్న
 మిత్యా-పన్నమ్ | గ్రస్తితమ్ | ఏవ | అస్య | తత్ | యత్ | విచిన్తుయాదితివి-చిన్తుయాత్ | యథా
 అస్యాత్ | గ్రస్తితమ్ | నిష్ఠిరతీనిః-భిరతి | తాదృక్ | ఏవ | తత్ | యత్ | న | విచిన్తుయాదితి
 వి-చిన్తుయాత్ | యథా | అక్షన్నై | అపన్నమిత్యా-పన్నమ్ | విధావతీతివి-ధావతి | తాదృక్ |
 ఏవ | తత్ | క్షోధుకః | అధ్వర్యుః | స్యాత్ | క్షోధుకః | యజమానః | సోమవిక్రయిన్నితిసోమ-
 విక్రయిన్నై | సోమమ్ | శోధయ | ఇతి | ఏవ | బ్రాయాత్ | యది | ఇతరమ్ || ౧౮౨ || యది |
 ఇతరమ్ | ఉభయేన | ఏవ | సోమవిక్రయిణమితిసోమ-విక్రయిణమ్ | అర్చయతి | తస్మాత్ |
 సోమవిక్రయితీసోమ-విక్రయీ | క్షోధుకః | అర్చుణః | హా | స్మ | అహ | ఔపవేశిరిత్యాప-
 వేశిః | సోమక్రయణఇతిసోమ-క్రయణే | ఏవ | అహమ్ | త్వరీయసవనమితిత్వరీయ-
 సవనమ్ | అవేతి | రున్తే | ఇతి | ప్రశూనామ్ | చర్మన్నై | మిమితే | ప్రశూన్ | ఏవ | అవేతి | రున్తే
 ప్రశవః | హి | త్వరీయమ్ | సవనమ్ | యమ్ | క్రామయేత | అప్రశుః | స్యాత్ | ఇతి |

ఋక్షతః । తస్య । మిమీత । ఋక్షమ్ । నై । అపశవ్యమ్ । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ ।
 కామయేత । ప్రశుమానితిపశు-మాన్ । స్యాత్ ॥౬౦॥ ఇతి । లోమతః । తస్య । మిమీత ।
 ఏతత్ । నై । వక్షునామ్ । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । అస్మై । వక్షున్ । అవేతి । రున్నే ।
 ప్రశుమానితిపశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । అపామ్ । అన్నే । క్రిడాతి । సరసమితిస-రసమ్ ।
 ఏవ । ఏనమ్ । క్రిడాతి । అమాత్యః । అసి । ఇతి । అహా । అమా । ఏవ । ఏనమ్ । కురుతే ।
 కుక్రః । తే । గ్రహః । ఇతి । అహా । కుక్రః । హి । అస్య । గ్రహః । అససా । అచ్యు । యాతి ।
 మహిమానమ్ । ఏవ । అస్య । అచ్యు । యాతి । అససా ॥౬౧॥ అచ్యు । యాతి । తస్మాత్ ।
 అనోవాహ్యమిత్యను-వాహ్యమ్ । సమే । జీవనమ్ । యత్ర । ఖలు । నై । ఏతమ్ । శీర్షా ।
 హరన్తి । తస్మాత్ । శీర్షహార్యమితిశీర్ష-హార్యమ్ । గిరౌ । జీవనమ్ । అభీతి । త్యమ్ ।
 దేవమ్ । సవితారమ్ । ఇతి । అతిచ్యవ్తసేత్యతి-చ్యవ్తసా । ఋచా । మిమీతే । అతిచ్యవ్తాత్యతి-
 చ్యవ్తాః । నై । సర్వాణి । చన్యాగ్ంసి । సర్వేభిః । ఏవ । ఏనమ్ । చన్యాభిరితిచ్యవ్తః-భిః । మిమీతే ।
 వర్ష్య । నై । ఏషా । చన్తసామ్ । యత్ । అతిచ్యవ్తాత్యతి-చ్యవ్తాః । యత్ । అతిచ్యవ్తసేత్యతి-
 చ్యవ్తసా । ఋచా । మిమీతే । వర్ష్య । ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । ఏకయైకయేత్యే
 కయా-ఏకయా । ఉభర్గమితుత్-సర్గమ్ ॥౬౨॥ మిమీతే । అయాతయామ్నియాయాత
 యామ్నియేత్యయాతయామ్నియా-అయాతయామ్నియా । ఏవ । ఏనమ్ । మిమీతే । తస్మాత్
 నానావీర్యాఇతినానా-వీర్యాః । అల్లలయః । సర్వాసు । అల్లప్తమ్ । ఉప । నీతి । గృహ్లాతి ।
 తస్మాత్ । సమావద్యిర్యితిసమావత్-వీర్యః । అన్యాభిః । అల్లలిథిరిత్యల్లలి-భిః । తస్మాత్ ।
 సర్వాః । అను । సమితి । చరతి । యత్ । సహ । సర్వాభిః । మిమీత । సగ్ంక్షిప్తాఇతిసమ్-
 క్షిప్తాః । అల్లలయః । త్రాయేరన్ప్తి । ఏకయైకయేత్యేకయా-ఏకయా । ఉభర్గమితుత్-సర్గమ్

మిమీతే । తస్మాత్ । విభక్తాఇతివి-భక్తాః । జాయంతే । పశు । కృత్య । యజుషా । మిమీతే ।
 పశ్చాక్షరేతిపశు-అక్షరా । ప్రక్షిప్తి । సాక్ష్య । యజ్ఞుః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । పశు ।
 కృత్య । తూష్టిమ్ ॥౬౩॥ దశ । సమితి । ప్రద్యన్తే । దశాక్షరేతిదశ-అక్షరా । విరాడితివి-రాట్ ।
 అన్నమ్ । విరాడితివి-రాట్ । విరాజేతివి-రాజా । ఏవ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । అవేతి ।
 రున్తే । యత్ । యజుషా । మిమీతే । భూతమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్తే । యత్ । తూష్టిమ్ ।
 భవిష్యత్ । యత్ । వై । తావాన్ । ఏవ । సోమః । స్యాత్ । యాపస్తమ్ । మిమీతే । యజమానస్య
 ఏవ । స్యాత్ । న । అవేతి । సదస్యానామ్ । ప్రజాభ్యఇతిప్ర-జాభ్య । త్వా । ఇతి । ఉప । సమితి
 జహతి । సదస్యాన్ । ఏవ । అన్నాభ్యఇతిత్యను-అభ్యఇతి । వాససా । ఉపేతి । నవ్యతి । సర్వదేవ
 త్యమితిసర్వ-దేవత్యమ్ । వై ॥౬౪॥ వాసః । సర్వాభిః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభిః । సమితి
 అర్తయతి । ప్రశవః । వై । సోమః । ప్రాణాయేతిప్ర-అనాయ । త్వా । ఇతి । ఉపేతి । నవ్యతి ।
 ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । ఏవ । ప్రశుషు । దధాతి । వ్యానాయేతివి-అనాయ । త్వా । ఇతి ।
 అన్వితి । శృన్వతి । వ్యానమితివి-అనమ్ । ఏవ । ప్రశుషు । దధాతి । తస్మాత్ । స్వపస్తమ్ ।
 ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । న । జహతి ॥౬౫॥

॥ ఇతరమృశుమాన్స్వద్వ్యాత్యనసోధుర్గంతుష్టిగ్ంసర్వదేవత్యంవైత్రయస్త్రిగ్ంశచ ॥౬౬॥

యత్ । కలయా । తే । శఫేస । తే । క్షీణాని । ఇతి । పడత । అగోఅర్వమిత్యగో-
 అర్వమ్ । సోమమ్ । కుర్యాత్ । అగోఅర్వమిత్యగో-అర్వమ్ । యజమానమ్ । అగోఅర్వమిత్య
 గో-అర్వమ్ । అధ్వర్యుమ్ । గోః । తు । మహిమానమ్ । న । అవేతి । తిరేత్ । గవా । తే । క్షీణాని
 ఇతి । ఏవ ॥బ్రూయాత్ । గోఅర్వమితిగో-అర్వమ్ । ఏవ । సోమమ్ । కరోతి । గోఅర్వమితిగో-
 అర్వమ్ । యజమానమ్ । గోఅర్వమితిగో-అర్వమ్ । అధ్వర్యుమ్ । న । గోః । మహిమానమ్ ।

అవేతి | తిరతి | అజయా | క్రిణాతి | సతపసమితిస-తపసమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | క్రిణాతి |
 హిరణ్యన | క్రిణాతి | సశుక్రమితిస-శుక్రమ్ | ఏవ || ౬౬ || ఏనమ్ | క్రిణాతి | ధేన్వా |
 క్రిణాతి | సాశీరమితిస-ఆశీరమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | క్రిణాతి | ఋషభేణ | క్రిణాతి | సేస్త్రమితిస-
 ఇస్త్రమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | క్రిణాతి | అనదుహీ | క్రిణాతి | వహ్నిః | వై | అనద్వాన్ | వహ్నినా |
 ఏవ | వహ్ని | యజ్ఞస్య | క్రిణాతి | మిథునాభ్యామ్ | క్రిణాతి | మిథునస్య | అవరుధ్యాఇత్యవ-
 రుద్వై | వాససా | క్రిణాతి | సర్వదేవత్యమితిసర్వ-దేవత్యమ్ | వై | వాసః | సర్వాభ్యః | ఏవ |
 ఏనమ్ | దేవతాభ్యః | క్రిణాతి | దశ | సమితి | పద్మస్తే | దశాక్షరేతిదశ-అక్షరా | విరాడితివి-రాడి
 అన్నమ్ | విరాడితివి-రాట్ | విరాజేతివి-రాజీ | ఏవ | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | అవేతి |
 రుస్తే || ౬౭ || తపసః | తనూః | అసి | ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః | వర్షః | ఇతి | ఆహ | పశుధ్య
 ఇతిపశు-భ్యః | ఏవ | తత్ | అధ్వయ్యః | నీతి | హ్నాతే | ఆత్యనః | అనావ్రస్యాయేత్యనా-
 వ్రస్యాయ | గచ్ఛతి | శ్రియమ్ | ప్రేతి | ప్రశూన్ | ఆప్నోతి | యః | ఏవమ్ | వేద | శుక్రమ్
 తే | శుక్రేణ | క్రిణామి | ఇతి | ఆహ | యథాయజురితియథా-యజుః | ఏవ | ఏతత్ |
 దేవాః | వై | యేన | హిరణ్యన | సోమమ్ | అక్రిణన్ | తత్ | అభీషహేత్యభి-సహే |
 పునః | ఏతి | అదదత | కః | హి | తేజసా | విక్రేష్యతఇతివి-క్రేష్యతే | ఇతి | యేన |
 హిరణ్యన || ౬౮ || సోమమ్ | క్రిణీయాత్ | తత్ | అభీషహేత్యభి-సహే | పునః | ఏతి | దదీత |
 తేజః | ఏవ | ఆత్యన్న | ధత్తే | అస్మేఇతి | జ్యోతిః | సోమవిక్రయిణీతిసోమ-విక్రయిణీ |
 తమః | ఇతి | ఆహ | జ్యోతిః | ఏవ | యజమానే | దధాతి | తమసా | సోమవిక్రయిణమితిసోమ-
 విక్రయిణమ్ | అర్చయతి | యత్ | అనుపగ్రభ్యేత్యనుప-గ్రభ్య | హ్నాత్ | ద్వష్టశూకాః |
 తామ్ | సహామ్ | సర్వాః | స్తుభ | ఇదమ్ | అహమ్ | సర్వాణామ్ | ద్వష్టశూకానామ్ | క్రిణా |

ఉపేతి | గ్రథామి | ఇతి | అహ | అదన్తశూకాః | తామ్ | సమామ్ | సర్వాః | భవన్తి | తమసా |
 సోమవిక్రయిణమితిసోమ-విక్రయిణమ్ | విద్యతి | స్వాసః || ౬౯ || గ్రాజ | ఇతి | అహ | ఏతేవై
 అముష్మిన్ | లోకే | సోమమ్ | అరక్షన్ | తేభ్యః | అధీతి | సోమమ్ | ఏతి | అహరన్ | యత్ |
 ఏతేభ్యః | సోమక్రయణానితిసోమ-క్రయణాన్ | న | అనుదిశేదిత్యను-దిశేత్ | అశ్రీతః |
 అస్య | సోమః | స్వాత్ | న | అస్య | ఏతే | అముష్మిన్ | లోకే | సోమమ్ | రక్షేయః | యత్ |
 ఏతేభ్యః | సోమక్రయణానితిసోమ-క్రయణాన్ | అనుదిశేదిత్యను-దిశేత్ | శ్రీతః | అస్య |
 సోమః | భవతి | ఏతే | అస్య | అముష్మిన్ | లోకే | సోమమ్ | రక్షన్తి || ౭౦ || సశుక్రమేవరున్యఇతి
 యేనహిరణ్యేనస్వానచతుశ్చత్వారిగంశచ || ౭౦ ||

వారుణః | వై | శ్రీతః | సోమః | ఉపనర్థఇత్యుప-నర్థః | మిత్రః | నః | ఏతి | ఇహి |
 సుమిత్రధాఇతిసుమిత్ర-ధాః | ఇతి | అహ | శాన్త్యై | ఇన్ద్రస్య | ఉరుమ్ | ఏతి | విశ | దక్షిణమ్ |
 ఇతి | అహ | దేవాః | వై | యమ్ | సోమమ్ | అశ్రీణన్ | తమ్ | ఇన్ద్రస్య | ఉరౌ | దక్షిణే |
 ఏతి | అసాదయన్ | ఏషః | ఖలు | వై | ఏతర్హి | ఇన్ద్రః | యః | యజతే | తస్మాత్ | ఏవమ్ |
 అహ | ఉదితి | ఆయుషా | స్వాయుషేతిసు-ఆయుషా | ఇతి | అహ | దేవతాః | ఏవ |
 అన్వారభ్యేత్యను-ఆరభ్య | ఉదితి || ౭౧ || తిష్ఠతి | ఉరు | అన్తరిక్షమ్ | అన్వీతి | ఇహి | ఇతి |
 అహ | అన్తరిక్షదేవత్యఇత్యన్తరిక్ష-దేవత్యః | హి | ఏతర్హి | సోమః | అదిత్యాః | సదః |
 అసి | అదిత్యాః | సదః | ఏతి | సీద | ఇతి | అహ | యథాయజురితియథా-యజుః | ఏవ |
 ఏతత్ | వీతి | వై | ఏనమ్ | ఏతత్ | అర్థయతి | యత్ | వారుణమ్ | సస్తమ్ | మైత్రమ్ |
 కరోతి | వారుణ్యా | ఋచా | ఏతి | సాదయతి | స్వయా | ఏవ | ఏనమ్ | దేవతయా | సమితి |
 అర్థయతి | వాససా | పుర్యానవ్యాతీతిపరి-ఆనవ్యాతి | సర్వదేవత్యమితిసర్వ-దేవత్యమ్ |

వై । వాసః । సర్వాభిః । ఏవ ॥౨౨॥ ఏనమ్ । దేవతాభిః । సమితి । అర్థయతి । అథోఽథి ।
 రక్షసామ్ । అపహత్యాఇత్యప-హత్యై । వనేషు । వీతి । అన్తరిక్షమ్ । తతాన । ఇతి । ఆహ ।
 వనేషు । హి । వీతి । అన్తరిక్షమ్ । తతాన । వాజిమ్ । అర్వధ్విత్వర్వత్-సు । ఇతి । ఆహ ।
 వాజిమ్ । హి । అర్వధ్విత్వర్వత్-సు । పయః । అఘ్నియాసు । ఇతి । ఆహ । పయః । హి ।
 అఘ్నియాసు । వృధ్విత్వీవృత్-సు । క్రతుమ్ । ఇతి । ఆహ । వృధ్విత్వీవృత్-సు । హి ।
 క్రతుమ్ । వరుణః । విక్షు । అగ్నిమ్ । ఇతి । ఆహ । వరుణః । హి । విక్షు । అగ్నిమ్ । దివి ।
 సూర్యమ్ ॥౨౩॥ ఇతి । ఆహ । దివి । హి । సూర్యమ్ । సోమమ్ । అద్రో । ఇతి । ఆహ ।
 గ్రావాణః । వై । అద్రయః । తేషు । వై । ఏషః । సోమమ్ । దధాతి । యః । యజతే । తస్మాత్ ।
 ఏవమ్ । ఆహ । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । జాతవేదసమితిజాత-వేదసమ్ । ఇతి । సౌర్యా । ఋచా ।
 కృష్టాజినమితికృష్ట-అజినమ్ । ప్రత్యానవ్యాతీతిప్రతి-అనవ్యాతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా
 ఇత్యప-హత్యై । ఉసో । ఏతి । ఇతమ్ । ధూర్షాహవితిధూః-సాహౌ । ఇతి । ఆహ । యథాయజు
 రితియథ-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । ప్రేతి । చ్యవస్య । భువః । పతే । ఇతి । ఆహ । భూతానామ్
 హి ॥౨౪॥ ఏషః । పతిః । విశ్వాని । అభీతి । ధామాని । ఇతి । ఆహ । విశ్వాని । హి । ఏషః ।
 అభీతి । ధామాని । ప్రచ్యవతఇతిప్ర-చ్యవతే । మా । త్వా । పరిపరీతిపరి-పరీ । విదత్ । ఇతి ।
 ఆహ । యత్ । ఏవ । అదః । సోమమ్ । ఆహ్రాయమాణమిత్య-హ్రాయమాణమ్ । గన్తర్వ ।
 విశ్వావసురితివిశ్వ-వసుః । పర్యముష్టాదితిపరి-అముష్టాత్ । తస్మాత్ । ఏవమ్ । ఆహ ।
 అపరిమోషాయేత్యపరి-మోషాయ । యజమానస్య । స్వస్యయనీతిస్వస్తి-అయనీ । అసి ।
 ఇతి । ఆహ । యజమానస్య । ఏవ । ఏషః । యజస్య । అన్వారమ్మైత్యను-అరమ్మః ।
 అనవర్చిత్యాఇత్యనవ-చిత్త్యై । వరుణః । వై । ఏషః । యజమానమ్ । అభి । ఏతి । ఏతి ।

యత్ ||౭౫|| క్రీతః । సోమః । ఉపనర్థఇత్యుప-నర్థః । నమః । మిత్రస్య । వరుణస్య ।
 చక్షస్ । ఇతి । అహ । శాన్త్యే । ఏతి । సోమమ్ । వహన్తి । అగ్నినా । ప్రతీతి । తిష్ఠతే । తా ।
 సమ్భవన్తావితిసమ్-భవన్తా । యజమానమ్ । అభి । సమితి । భవతః । పురా । ఖలు । వావ ।
 ఏషు । మేధాయ । అత్యానమ్ । అరభ్యేత్యా-రభ్య । చరతి । యః । దీర్ఘితుః । యత్ । అగ్నిషోమీయ
 మిత్యగ్ని-సోమీయమ్ । ప్రచుమ్ । అలభతఇత్యా-లభతే । అత్మనిష్ఠ్యయదైత్యాత్మ-
 నిష్ఠ్యయః । ఏవ । అస్య । సః । తస్మాత్ । తస్య । న । ఆశ్యమ్ । పురుషనిష్ఠ్యయదైతీపురుష-
 నిష్ఠ్యయః । ఇవ । హి । అభోఇతి । ఖలు । అహః । అగ్నిషోమాభ్యామిత్యగ్ని-సోమాభ్యామ్
 వై । ఇష్టః । వృత్రమ్ । అహన్తు । ఇతి । యత్ । అగ్నిషోమీయమిత్యగ్ని-సోమీయమ్ । ప్రచుమ్
 అలభతఇత్యా-లభతే । వార్త్రఘ్నైతివార్త్ర-ఘ్నః । ఏవ । అస్య । సః । తస్మాత్ । ఉ । ఆశ్యమ్ ।
 వారుణ్యా । ఋచా । పరీతి । చరతి । స్వయా । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతయా । పరీతి । చరతి ॥౭౬॥
 అన్వారభ్యోభ్యర్వాభిరేవసూర్యమ్ముతానాగ్గం హ్యేతియదాహుస్సప్తవిగ్ంశతిశ్చ ॥౧౧॥
 ప్రాచీనవగ్ంశంశయావన్తఋభామేవగ్వైదేవేభ్యోదేవావైదేవయజనంకద్రూశ్చతద్ధిరణ్యగ్ం
 షట్పదానీబ్రహ్మవాదినోవిచిత్యోయత్కలయాతేవారుణోవైక్రీతసోమఏకాదశ ॥౧౧॥
 ప్రాచీనవగ్ంశగ్ంస్వాహేత్యాహయేన్తశ్చరాహ్యేషనన్తపసాచయత్కర్ణగృహీతేతిలోమత్
 వారుణష్టప్తతిః ॥౭౬॥

॥ ప్రాచీనవగ్ంశమృచిచరతి ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥ తథుత్ ॥

ప్రథమప్రశ్నస్సమాప్తః